

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ΤΙΤΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

3-8-2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

3-8-2011

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:

2-9-2011

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΟΛΙΩΝ: 167

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ:

ΑΡΘΡΟ 1: 23

ΑΡΘΡΟ 2: 34

ΑΡΘΡΟ 3: 16

ΑΡΘΡΟ 4: 4

ΑΡΘΡΟ 5: 6

ΑΡΘΡΟ 6: 3

ΑΡΘΡΟ 7: 4

ΑΡΘΡΟ 8: 9

ΑΡΘΡΟ 9: 20

112

APΘPO 10: 12

APΘPO 11: 2

APΘPO 12: 2

APΘPO 13: 2

APΘPO 14: 4

APΘPO 15: 2

APΘPO 16: 5

APΘPO 17: 5

APΘPO 18: 5

APΘPO 19: 4

APΘPO 20: 1

APΘPO 21: 4

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ**α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ:**

Η είδηση για την έναρξη της διαβούλευσης επί της νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «για τη βελτίωση της Ρυθμιστικής Διακυβέρνησης», αναρτάται στην πλειοψηφία των ενημερωτικών διαδικτυακών μέσων (ηλεκτρονικά περιοδικά και εφημερίδες, ενημερωτικοί κόμβοι (portals) υψηλής επισκεψιμότητας). Οι ιστοσελίδες αυτές, πληροφορούν τους αναγνώστες τους για το περιεχόμενο του σ/ν, παραθέτοντας αποσπάσματα από το κείμενο της αιτιολογικής έκθεσης και προτρέπουν τους πολίτες να συμμετάσχουν στη διαβούλευση παραθέτοντας τους κατάλληλους συνδέσμους. Η νομοθετική πρωτοβουλία, που αποκαλείται και ως το σ/ν για την «καλή νομοθέτηση» θεωρείται, από την πλειονότητα των αρθρογράφων, ως ιδιαίτερως σημαντική αν και έρχεται εξαιρετικά αργοπορημένη.

Η υποδοχή της νομοθετικής πρωτοβουλίας από το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων και των επισκεπτών στην επίσημη ιστοσελίδα της διαβούλευσης, κρίνεται σε γενικές γραμμές θετική. Υποστηρίζεται δε μεταξύ άλλων ότι: «το νομοθέτημα αυτό αποτελεί ένα σημαντικό εγχείρημα που μπορεί να συμβάλει στη θεραπεία των παθογενειών της πολυνομίας και της γραφειοκρατίας και στην καταπολέμηση του φαινομένου των ασαφών – ατελών διατάξεων (τα γνωστά παραθυράκια) που τόσο έχουν ταλανίσει ως σήμερα τη δημόσια διοίκηση και τον πολίτη και τον καθιστούν αρνητικά διακείμενο απέναντι στους δημοσίους υπαλλήλους»¹. Φαίνεται ότι οι ρυθμίσεις που εισάγει η παραπάνω νομοθετική πρωτοβουλία, εκφράζουν ένα ώριμο αίτημα της ελληνικής κοινωνίας καθώς πολλοί από τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση τις χαρακτηρίζουν και ως αυτονόητες².

Μια ακόμη γενικότερη παρατήρηση που συνάγεται από τοποθετήσεις πολιτών είναι πως πρέπει εφεξής να υπάρχει λογοδοσία για όλα τα φυσικά πρόσωπα που εκτελούν

¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=157>

² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=79>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=108>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=108>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=122>

χρέη δημόσιου λειτουργού, ενώ θεωρείται απαραίτητο να τηρούνται αυστηρές χρονικές προθεσμίες και να είναι απολύτως δεσμευτικές (για παράδειγμα για την απόκριση σε ερωτήματα ιδιωτών, πολιτών, εταιρειών μέσω διαδικτύου). Σε περίπτωση που δεν θα εφαρμόζεται ο νόμος ή δεν θα τηρούνται οι προθεσμίες, να προβλέπονται αυστηρές πειθαρχικές κυρώσεις.

Αρκετοί από τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση εκφράζουν επιφυλάξεις για την αναγκαιότητα και την αποτελεσματικότητα της επιχειρούμενης νομοθετικής ρύθμισης. Επιγραμματικά οι βασικότερες ενστάσεις αφορούν στη διαφαινόμενη αύξηση της γραφειοκρατίας, στο μη περιορισμό της πολυνομίας ενώ ως μια γενική συνισταμένη μπορούμε να απομονώσουμε την παρατήρηση ενός συμμετέχοντα ο οποίος σημειώνει ότι «νόμοι υπάρχουν πολλοί αλλά δεν τηρούνται»³.

β. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΧΟΛΙΩΝ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ:

Άρθρο 1: Ορισμοί

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Πρέπει να γίνει σαφέστερη η διάκριση ανάμεσα στις έννοιες «διοικητικό βάρος» και «διοικητικό κόστος»⁴.
- Επισημαίνεται η συσχέτιση μεταξύ της ποιότητας της «Ρυθμιστικής Διακυβέρνησης» και της ευρωστίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος⁵.
- Θεωρείται ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθή λειτουργία του προτεινόμενου συστήματος ρυθμιστικής διακυβέρνησης μια «a priori σωστή στοχοθεσία (management by objectives)». Ιδιαίτερα χρήσιμη προς αυτήν την κατεύθυνση θα ήταν και η υιοθέτηση του «προϋπολογισμού προγραμμάτων» (Program Budgeting), όπως έχει ξεκινήσει από το Υπουργείο Οικονομικών»⁶.

³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=100>

⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=115>

⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=188>

⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=188>

- Επισημαίνεται ότι πρέπει «οι νέοι νόμοι να περιλαμβάνουν το σύνολο των αναφορών τους σε παλιούς δηλαδή να έρχονται ως κωδικοποιημένοι»⁷.

Άρθρο 2: Αρχές της καλής νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Γίνεται η πρόταση να προστεθεί στο Άρθρ.2 η αρχή του προσδιορισμένου χρόνου. (δηλ. δεσμευτική από πριν ημερομηνία κατάθεσης οποιουδήποτε νομοσχεδίου και συγκεκριμένη ημερομηνία ψήφισής του)⁸.
- Προτείνεται να συσταθεί μια ανεξάρτητη αρχή ελεγχόμενη από το κοινοβούλιο (ίσως και ως μετεξέλιξη του Ελεγκτικού συνεδρίου) η οποία θα εισάγει μετρήσιμα κριτήρια αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας στη λειτουργία της Κυβέρνησης, θα αποτιμά τη πρόοδο μετρώντας τα αποτελέσματα αυτών των κριτηρίων, τα αποτελέσματα κόστους – οφέλους όπως αναλύονται στο νομοσχέδιο, θα εισηγείται μεθόδους για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των δημοσίων υπηρεσιών, μέτρα για τη περιστολή των δαπανών και θα καταθέτει ετήσια έκθεση στο Κοινοβούλιο στο οποίο είναι και υπόλογη. Ως πρότυπο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί το National Auditing Office (www.nao.org.uk)⁹.
- Προτείνεται να προστεθεί η Αρχή της Ίσης Μεταχείρισης ανεξαρτήτως Φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου¹⁰. Επίσης προτείνεται για το ίδιο ζήτημα στην παρ. 1, το εδάφιο η) να συμπληρωθεί ως ακολούθως : η. Η αρχή της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία». Ακόμη, στην ίδια παράγραφο, μετά το εδάφιο θ) να προστεθεί εδάφιο (ι) ως ακολούθως : «ι. Η αρχή της μη διάκρισης»¹¹.

⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=12>

⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=11>

⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=36>

¹⁰ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=88>

¹¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=181>

- Παρατηρείται ότι επειδή οι έννοιες των αρχών καλής νομοθέτησης δεν είναι οικείες στους περισσότερους πολίτες και στους υπαλλήλους, θα ήταν σκόπιμο, το συντομότερο δυνατόν από τη δημοσίευση του νόμου, να εκδοθεί ένα εγχειρίδιο από το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης που θα αναλύει τις έννοιες αυτές δίνοντας εύστοχα παραδείγματα¹².

Άρθρο 3: Διαδικασίες καλής νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Μεγάλη μερίδα από τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση διαφωνεί με τον περιορισμό του αριθμού των νομοσχεδίων που κατατίθενται ανά Υπουργείο σε δύο ανά έτος, τον οποίο κρίνει ως αυθαίρετο και περιοριστικό¹³. Επιπλέον κατακρίνεται η δυνατότητα υπέρβασης του δεσμευτικού ορίου των δύο νομοσχεδίων ανά έτος, μέσω πρόβλεψης εξαιρέσεων, καθώς έτσι θεωρείται ότι υπονομεύεται εξαρχής η ουσία του περιορισμού¹⁴.
- Γίνεται η πρόταση να υιοθετηθούν ημερομηνίες κοινής εφαρμογής (Common Commencement Dates). «Πρόκειται για ένα περιορισμένο αριθμό ημερομηνιών (1 ή 2 ετησίως) στις οποίες και μόνον επιτρέπεται να τίθενται σε ισχύ νέες ρυθμίσεις. Η ύπαρξη τέτοιων ημερομηνιών διευκολύνει τους κοινωνικούς εταίρους, τα συμμορφούμενα μέρη αλλά και τις ίδιες της δημόσιες υπηρεσίες στο να προγραμματίζουν τις εργασίες τους, και αυξάνει τη διαφάνεια του νομοθετικού έργου»¹⁵.
- Γίνεται η διαπίστωση ότι ο όρος «πλήρης» ρύθμιση, είναι ασαφής καθώς σύμφωνα με τις αρχές καλής νομοθέτησης κάθε ρύθμιση πρέπει να είναι πλήρης¹⁶.
- Διατυπώνεται η άποψη να τεθεί ανώτατο όριο εξουσιοδοτικών διατάξεων, που μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατό να ξεπερασθεί¹⁷.

¹² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=158>

¹³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=72>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=49>

¹⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=127>

¹⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=49>

¹⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=159>

- Προτείνεται να τεθούν χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των εν λόγω κωδικοποιήσεων - αναμορφώσεων με σαφή καθορισμό του ρόλου των δομών της καλής νομοθέτησης και των σταδίων της διαδικασίας αυτής¹⁸.
- Γίνεται η πρόταση να προστεθεί η πρόβλεψη ότι δεν θα κατατίθενται τροπολογίες νομοσχεδίων σε νομοσχέδια άλλων Υπουργείων.¹⁹

Άρθρο 4: Υποχρεώσεις των οργάνων θέσπισης ρυθμίσεων για την τήρηση των αρχών καλής νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Κρίνεται ως απαραίτητη η κατάρτιση του προσωπικού που πρόκειται να αναλάβει τέτοιου είδους αναλύσεις καθώς και η προετοιμασία βοηθητικού υλικού αλλά και ο ορισμός υπευθύνων, που θα αναλάβουν να διασπείρουν τη σχετική τεχνογνωσία. Προτείνεται η αποσαφήνιση και ερμηνεία της έννοιας της αξιολόγησης ώστε να μην παραμείνει μια απλή μεταφορά των εννοιών από ξένα ρυθμιστικά συστήματα αλλά να μετατραπεί σε εγχώρια νομική δέσμευση²⁰. Ακόμη, το ρήμα «μεριμνούν» δεν έχει επιτακτική χροιά και προτείνεται να αντικατασταθεί με το ρήμα «υποχρεούνται»²¹.

Άρθρο 5: Μέσα της καλής νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Ως ένα δεύτερο συμπληρωματικό μέσο θα μπορούσαν να είναι οι γνωμοδοτήσεις συγκεκριμένων φορέων προ της τελικής μορφής του νόμου (π.χ. η ΟΚΕ, η ΓΣΕΕ, τα ΑΕΙ) σε δεσμευτικές ημερομηνίες επί του σχεδίου, προ της τελικής μορφής και συζήτησης στο Υπουργικό Συμβούλιο²².

¹⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=159>

¹⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=159>

¹⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=159>

²⁰ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=188>

²¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=73>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=160>

²² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=3>

- Επιπλέον, υποστηρίζεται ότι ο κάθε νόμος πρέπει:

(α) να ορίζει σαφώς την ευθύνη,

(β) να ορίζει ποιος έχει την ευθύνη,

(γ) να ορίζει την ποινή για μη εφαρμογή νόμου.

Για τη μη εφαρμογή του νόμου μπορεί να υπάρξει γενική νομοθεσία που να το ορίζει, ώστε να μη χρειάζεται σε κάθε νόμο, απλά κάθε νόμος να κάνει αναφορά στη γενική νομοθεσία²³.

Άρθρο 6: Ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Με βάση την παρατήρηση ότι η σύνταξη μίας έκθεσης ανάλυσης συνεπειών ρυθμίσεων, είναι αρκετά δύσκολη υπόθεση και προκειμένου η έκθεση αυτή να μην αποτελεί ένα έγγραφο που θα αγνοείται από τους φορείς που συμμετέχουν στη νομοθετική παραγωγή, θα πρέπει να συντάσσεται σύμφωνα με σαφείς οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές που δίνονται από το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης. Στο γραφείο αυτό πρέπει να μετέχουν μέλη με την απαραίτητη τεχνογνωσία, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους αρμόδιους υπαλλήλους να χρησιμοποιούν συγκεκριμένα εργαλεία και μηχανισμούς που θα τους επιτρέψουν να υπολογίσουν με ακρίβεια και εγκυρότητα τις συνέπειες των ρυθμίσεων²⁴.
- Πρέπει να αναφερθεί με ποια κριτήρια θα αποφασίζεται αν κάποια κανονιστική απόφαση είναι μείζονος οικονομικής ή κοινωνικής σημασίας και αν θα εισηγείται επ' αυτού κάποιος φορέας. Στην ίδια παράγραφο, προτείνεται στην έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων να αναλύονται οι συνέπειες της ρύθμισης και για την διοίκηση. Προτείνεται επίσης να μελετηθεί το άρθρο αυτό σε συνδυασμό με το άρθρο 13, γιατί ενώ στην παρ. 2 του άρθρου 6 αναφέρεται ότι το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης γνωμοδοτεί επί των εκθέσεων, στο άρθρο 13 αναφέρεται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις συντάσσει τις εκθέσεις ανάλυσης συνεπειών ρυθμίσεων²⁵.

²³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=120>

²⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=161>

²⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=161>

Άρθρο 7: Αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Γίνεται η παρατήρηση ότι η αξιολόγηση θα μπορούσε να γίνεται και για κανονιστικές πράξεις μείζονος σημασίας²⁶.
- Θεωρείται υπερβολικό το διάστημα της τριετούς προθεσμίας που δίδεται για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής της ρύθμισης²⁷.

Άρθρο 8: Διαβούλευση

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Αναφορικά με το ζήτημα της διαβούλευσης ένας εκ των συμμετεχόντων παρατηρεί τα παρακάτω:
  - α. «Το κείμενο προς διαβούλευση θα πρέπει να είναι τελικό, περιέχει δηλαδή όλες τις διατάξεις / ρυθμίσεις και να μην υπάρχουν κρυφές που θα εμφανιστούν στο τέλος, μετά την ολοκλήρωση της. Εφόσον απαιτείται για κάποιο λόγο να γίνει τέτοια εκ των υστέρων αναθεώρηση, τότε θα πρέπει να τίθεται και αυτή εκ νέου σε διαβούλευση.
  - β. Κάθε αλλαγή του «διαβουλευθέντος» κειμένου στην τελική ρύθμιση, θα πρέπει να προκύπτει από πλήρως τεκμηριωμένη άποψη, είτε που υποβλήθηκε στα πλαίσια της διαβούλευσης είτε που προέκυψε για άλλους λόγους εν τω μεταξύ.
  - γ. Όλες οι συμμετοχές να είναι ονομαστικές και τα ονόματα να δημοσιεύονται. Όποιος θέλει να εκφράσει τη γνώμη του θα το πράττει με πλήρη ευθύνη»²⁸.
- Προτείνεται η αναδιατύπωση της παρ. 1 ως ακολούθως: «Η διαβούλευση επιτυγχάνεται με τη δημοσιοποίηση, με πρόσφορα μέσα, της σχεδιαζόμενης ρύθμισης, με σκοπό την έγκαιρη ενημέρωση και συμμετοχή σε αυτήν των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών με αναπηρία, κοινωνικών φορέων και κάθε

²⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=162>

²⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=162>

²⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=189>

ενδιαφερόμενου. Υπόχρεος για την κίνηση της διαδικασίας διαβούλευσης είναι ο έχων την νομοθετική πρωτοβουλία Υπουργός»²⁹.

- Σημειώνεται ότι στην παρ. 2 β πρέπει να προστεθεί ότι θα αναρτώνται στο διαδίκτυο και τα προσχέδια των Προεδρικών διαταγμάτων της παρ. 2 β του άρθρου 3 και η ανάλυση συνεπειών ρυθμίσεων του άρθρου 6³⁰.

Άρθρο 9: Απλούστευση

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων προτείνει την άμεση εφαρμογή των πρακτικών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και τη σύνδεσή τους με την ψηφιοποίηση και τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία³¹.

Άρθρο 10: Κωδικοποίηση

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Για τη κωδικοποίηση γίνεται η πρόταση να εφαρμοστεί ένας αριθμητικός κανόνας ανά Υπουργείο. Για παράδειγμα όλοι οι νόμοι που εκκινούν με τον αριθμό 1 αφορούν το Υπουργείο Οικονομικών, όσοι με το 2 το Υπουργείο Ανάπτυξης, όσοι με το 3 το Υπουργείο Υγείας και συνεχίζουμε την αρίθμηση³².
- Προτείνεται η απαλοιφή ρυθμίσεων που έχουν καταργηθεί³³.

Άρθρο 11: Ενσωμάτωση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Συνίσταται να προηγείται της εναρμόνισης του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης μια σωστή μετάφραση³⁴.

²⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=183>

³⁰ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=163>

³¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=27>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=111>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=147>

³² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=4>

³³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=165>

Άρθρο 12: Δομές της Καλής Νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προτείνεται η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του υπηρετούντος εξειδικευμένου προσωπικού για τη στελέχωση των δομών της Καλής Νομοθέτησης³⁵.
- Παρατηρείται ότι οι εξουσιοδοτικές διατάξεις θα έπρεπε να αναφέρονται στο τέλος του Σχεδίου Νόμου όπως άλλωστε προβλέπεται και στο άρθρο 3 παρ. 2 α του υπό διαβούλευση Σχεδίου Νόμου³⁶.

Άρθρο 13: Λειτουργία των Γραφείων Καλής Νομοθέτησης και Νομοθετικής Πρωτοβουλίας

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Τονίζεται η ανάγκη ορισμού προθεσμίας για την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος στελέχωσης των γραφείων Καλής Νομοθέτησης και Νομοθετικής Πρωτοβουλίας³⁷.
- Τίθεται το ερώτημα εάν τα γραφεία Καλής Νομοθέτησης και Νομοθετικής Πρωτοβουλίας έχουν αποκλειστικά γνωμοδοτικό χαρακτήρα ή έχουν και δικαίωμα διορθωτικών επεμβάσεων επί των σχεδίων Ανάλυσης Συνεπειών Ρυθμίσεων³⁸.

Άρθρο 14: Νομοπαρασκευαστικές επιτροπές

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προτείνεται η στελέχωση των Νομοπαρασκευαστικών Επιτροπών με αξιοκρατικό τρόπο³⁹.

---

³⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=166>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=77>

³⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=167>

³⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=167>

³⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=168>

³⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=168>

³⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=169>, <http://www.opengov.gr/minreform/?c=96>

- Διατυπώνεται η πρόταση τα μέλη των Νομοπαρασκευαστικών Επιτροπών να παραμένουν στη θέση τους για όσο δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα και κυρίως να μην αντικαθίστανται εξαιτίας κυβερνητικών μεταβολών⁴⁰.
- Προτείνεται η διαμόρφωση του άρθρου 14 ως ακολούθως: «Στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές των Υπουργείων συμμετέχουν με απόφαση του Υπουργού ένας υπάλληλος του Γραφείου Νομοθετικής Πρωτοβουλίας καθώς και επιστήμονες εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας με ειδικότητα αντίστοιχη του αντικειμένου της νομοθετικής ρύθμισης, ιδίως οικονομολόγοι και κοινωνιολόγοι. Ειδικά για θέματα σχετιζόμενα με πολίτες με αναπηρία στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές των Υπουργείων συμμετέχει πάντοτε με απόφαση του Υπουργού και εκπρόσωπος του τριτοβάθμιου οργάνου εκπροσώπησης του εθνικού αναπηρικού κινήματος, ήτοι της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)»⁴¹.

Άρθρο 15: Επιτροπές Καλής Νομοθέτησης

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Κατακρίνεται η σύσταση των Επιτροπών Καλής Νομοθέτησης καθώς ο σχολιαστής θεωρεί ότι συμβάλει στην διόγκωση της γραφειοκρατίας και την επιβάρυνση του προϋπολογισμού⁴².

Άρθρο 16: Επιτροπή Αναμόρφωσης του Δικαίου

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προτείνεται η προσθήκη 5ης παραγράφου ακολούθως: «Η Επιτροπή μεριμνά επίσης για τη διασφάλιση της διάχυσης της διάστασης της αναπηρίας και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία στο εθνικό νομικό πλαίσιο σύμφωνα με τις επιταγές της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με

⁴⁰ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=56>

⁴¹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=185>

⁴² <http://www.opengov.gr/minreform/?c=151>

Αναπηρία. Για το λόγο αυτό μπορεί να συνεργάζεται με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)»⁴³.

Άρθρο 17: Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης και Ηλεκτρονικής Νομοθέτησης (ΚΕΚΗΝ)

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Διατυπώνεται η άποψη το άρθρο 17 παρ. 2 β να διαμορφωθεί ως ακολούθως: « Σε συνεργασία με τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τη διαμόρφωση και εισήγηση στους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς προδιαγραφών πληροφοριακών υποδομών που υποστηρίζουν τη διαδικασία Ταξινόμησης, Κωδικοποίησης και Ηλεκτρονικής Νομοθέτησης κατά τρόπο που θα διασφαλίζει και την προσβασιμότητα στους πολίτες με αναπηρία»⁴⁴.
- Τονίζεται η ανάγκη θεσμικής κατοχύρωσης της συμμετοχής μόνιμου εκπροσώπου του Α΄ και Β΄ Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης⁴⁵

Άρθρο 18: Διαδικασία κωδικοποίησης της νομοθεσίας

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Προτείνεται η κωδικοποίηση της νομοθεσίας να γίνεται διαδικτυακά βασισμένη σε σελίδες wiki ώστε να μπορεί ο ενδιαφερόμενος να ανατρέχει σε προγενέστερες εκδόσεις⁴⁶.
- Για τις κανονιστικές πράξεις δεν διευκρινίζεται αν στη διαδικασία κωδικοποίησης εμπλέκονται τα γραφεία Νομοθετικής Πρωτοβουλίας και η ΚΕΚΗΝ⁴⁷.

⁴³ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=186>

⁴⁴ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=187>

⁴⁵ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=85>

⁴⁶ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=125>

⁴⁷ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=173>

Άρθρο 19: Εργασίες κωδικοποίησης από ειδικές επιτροπές

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

- Εκφράζεται η διαφωνία σχετικά με τη δυνατότητα σύστασης νέων επιτροπών κωδικοποίησης στα υπουργεία σε εξαιρετικές περιπτώσεις, καθώς αυτό μπορεί να αποτελέσει μέσον καταστρατήγησης ρυθμίσεων που προβλέπει ο ίδιος ο νόμος⁴⁸.
- Προτείνεται η θεσμοθέτηση Επιτροπής Κωδικοποίησης, με εξειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων, η οποία αξιοποιώντας την τεχνογνωσία της, θα αναλάβει σε συνεργασία με τις υπηρεσίες το έργο αυτό⁴⁹.

Άρθρο 20: Μεταβατικές διατάξεις

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Δεν υπάρχουν σχετικά σχόλια.

Άρθρο 21: Έναρξη ισχύος

ΣΧΟΛΙΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Δεν υπάρχουν σχετικά σχόλια.

⁴⁸ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=174>

⁴⁹ <http://www.opengov.gr/minreform/?c=19>